

S L U Ž B E N E N O V I N E

KANTONA SARAJEVO

Četvrtak, 18. jula 2019.

Broj 29 – Strana 7

- 615300 MIU030 - Obnova spomen parka Vraca-Sarajevo,
funkcija 082 iznos: 65.000 KM
14. Ministarstvo finansija će evidentirati i proknjižiti uplaćena sredstva i izvršiti plaćanje po nalogu Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade i Ministarstva kulture i sporta.
15. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-05-26736-6/19

03. jula 2019. godine
Sarajevo

Premijer
Edin Forto, s. r.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade

Na osnovu člana 66. st. (1) i (2) Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 35/05), člana 62. stav (2) tačka f) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 23/17 i 33/17), ministrica za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo donosi

PRAVILNIK

O VOĐENJU EVIDENCIJE O NEPRIHVATLJIVIM OBЛИCIMA PONAŠANJA I ZAŠTITI UČENIKA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet pravilnika)

Ovim pravilnikom propisuje se obaveza osnovnih škola u Kantonu Sarajevo da vode evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja učenika i zaštiti učenika (u daljem tekstu: evidencija), ovlaštenje za vođenje evidencije, svrha, sadržaj, oblik i način vođenja evidencija, čuvanje i uništavanje podataka iz evidencije, te zaštita ličnih podataka.

Član 2.

(Sigurnost i socijalna zaštita učenika)

U svrhu vođenja evidencije iz člana 1. ovog pravilnika, škola je obavezna da stvara uslove za zdrav mentalni i fizički razvoj, te socijalnu dobrobit učenika; da se brine o sigurnosti učenika; da osigura uslove za uspješnost svakog učenika u učenju i vladanju; da prati zdravstveno stanje učenika dok boravi u školi i o tome obavještava ljekare primarne zdravstvene zaštite i roditelje, kao i da pruža savjetodavni rad učenicima, a u skladu sa članom 62. st. (1) i (2) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 23/17 i 33/17) (u daljem tekstu: Zakon).

Član 3.

(Značenje izraza)

- (1) Izrazi korišteni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:
- a) rano prepoznavanje neprihvatljivih oblika ponašanja učenika - podrazumijeva korištenje mehanizma procjene o ponašanju učenika. Rano prepoznavanje se obavlja putem procjene stručne službe škole, i to prema indikatoru: "Primjećeno ponašanje", a koji se cjeni prema grupi faktora rizika: "Neprihvatljivi oblici ponašanja";
 - b) primjećeno ponašanje - predstavlja identificirane oblike ponašanja djeteta koji ukazuju na postojanje faktora rizika koji negativno utiču na njegov razvoj i prilagodbu u društvu;
 - c) neprihvatljivi oblici ponašanja učenika - svako ono ponašanje učenika koje na neki način ometa samog pojedinca u redovnom funkcionisanju, te može biti štetno i opasno po samog učenika i/ili njegovo okruženje. To su sva ona ponašanja koja su zakonski definisana kao zabranjena i za koje postoje propisane sankcije, a koja upozoravaju na nepovoljan razvoj i negativne ishode ako se pravovremeno ne intervenira, odnosno ne pruži dodatna stručna ili šira društvena pomoć za prevladavanje

manifestiranih poremećaja; sprječava i reaguje na povrede učenika;

- d) sprječavanje neprihvatljivih oblika ponašanja učenika - podrazumijeva obavezu škole da poduzima svaki vid mjeru propisanih Zakonom, ovim pravilnikom i drugim propisima donesenim na osnovu Zakona, koje imaju za cilj rano prepoznavanje znakova ponašanja koje može potencijalno da preraste u oblik neprihvatljivog ponašanja;
- e) zaštita učenika - podrazumijeva postupanje svih subjekata uključenih u odgojno-obrazovni proces u skladu s principom najboljeg interesa djeteta u procesu pružanja podrške učeniku.

- (2) Izrazi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom pravilniku ravnopravno se koriste za muški i ženski rod.

II. VODENJE EVIDENCIJE O NEPRIHVATLJIVIM OBЛИCIMA PONAŠANJA I ZAŠTITI UČENIKA

Član 4.

(Ovlaštenje za vođenje evidencije i cilj)

- (1) Pedagoško-psihološka služba škole (u daljem tekstu: stručna služba škole) je obavezna da vodi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja ali i mjerama zaštite učenika kojima je neophodno pružanje odgojno-obrazovne podrške i stručni tretman.
- (2) Vodenje evidencije iz stava (1) ovog člana zasniva se na ciljevima osnovnog odgoja i obrazovanja, u skladu sa članom 4. Zakona, i to, posebno, kako slijedi:
- a) poticati razvoj učenika u cjelini, uzimajući u obzir sve njegove potrebe i posmatrajući ga kao jedinstveno i kompleksno biće;
 - b) voditi brigu o mentalnom zdravlju učenika;
 - c) učavati, preventirati i poduzimati interventne mjere u slučaju neprihvatljivih oblika ponašanja kod učenika i zaštiti učenike od svih oblika nasilja/zlostavljanja i u oku škole,
 - d) razvijati kod učenika osjećaj i empatiju prema drugima i
 - e) razvijati partnerstvo između roditelja/staratelja/usvojitelja i škole.

Član 5.

(Svrha evidencije)

Svrha evidencija iz člana 4. ovog pravilnika je:

- a) rano prepoznavanje faktora rizika kod učenika koji negativno utiču na njegov razvoj i prilagodbu u društvu;
- b) rano prepoznavanje neprihvatljivih oblika ponašanja učenika u osnovnim školama Kantona Sarajevo, radi prevencije i zaštite djece od takvih oblika ponašanja;
- c) blagovremeno poduzimanje mjera od strane stručne službe škole koje su od značaja za sigurnost i socijalnu zaštitu učenika saglasno članu 2. ovog Pravilnika;
- d) blagovremeno i kontinuirano pružanje odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenicima kod kojih se prepoznaju faktori rizika koji negativno utiču na njegov razvoj i prilagodbu u društvu, te kod onih učenika koji ispoljavaju neprihvatljive oblike ponašanja, u skladu sa Pravilnikom o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana.
- e) prikupljanje statističkih, zbirnih podataka (bez navođenja ličnih podataka putem kojih bi se mogao identificirati pojedinačno bilo koji učenik), s ciljem provođenja analize i poduzimanja mjera na unaprijedenju prevencije i zaštite učenika u osnovnim školama u Kantonu Sarajevo.

Član 6.

(Sadržaj evidencije)

- (1) Evidenciju čine:

- a) evidencijski list i
- b) opis primjećenih ponašanja.

S L U Ž B E N E N O V I N E
KANTONA SARAJEVO

Broj 29 – Strana 8

Četvrtak, 18. jula 2019.

- (2) Evidencijski list iz stava (1) ovoga člana, dat je u Prilogu 1. i čini sastavni dio ovog pravilnika, a sastoje od dva dijela:
a) liste faktora rizika i
b) obrasca za evidentiranje primijećenog ponašanja.
(3) Listi faktora rizika čini grupa faktora označenih kao: "Neprihvativi oblici ponašanja", a koja je operacionalizirana kroz indikator "Primjećeno ponašanje".
(4) U Obrazac za evidentiranje primijećenog ponašanja se unose sljedeći podaci:
a) ime i prezime učenika;
b) razred i odjeljenje;
c) opis faktora rizika/primijećenih ponašanja iz Liste faktora rizika;
d) ime nastavnika koji je primijetio ponašanje;
e) datum kada je ponašanje primijećeno.
(5) Opis primijećenih ponašanja, a prema Listi faktora rizika, utvrđen je u Prilogu 2. koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 7.

(Oblik i način vodenja evidencije)

- (1) Evidencija iz člana 4. ovog pravilnika se vodi u pismenoj formi.
(2) Unošenje podataka i upis primijećenih ponašanja u Obrazac za evidentiranje primijećenog ponašanja iz člana 6. stav (3) ovog pravilnika vrši stručna služba škole.
(3) Direktor osnovne škole na početku svake školske godine imenuje osobu iz stručne službe koja vrši poslove iz stava (2) ovog člana.

Član 8.

(Čuvanje i uništavanje evidencije)

- (1) Evidencija se čuva isključivo u posebno formiranoj arhivi u prostorijama stručne službe škole.
(2) Podacima iz evidencije isključivo raspolaže imenovana osoba iz člana 7. stav (3) ovog pravilnika, a u skladu sa važećim zakonskim propisima, strukovnim standardima i s ciljem ostvarenja principa najboljeg interesa učenika.
(3) Podaci iz evidencije iz tekuće školske godine mogu biti sačuvani samo u obliku zbirnih podataka s ciljem analitičkog sagledavanja stanja u školi, bez navođenja ličnih podataka ili bilo kojih drugih karakteristika koji bi omogućili identificiranje učenika.
(4) Evidencija se potpuno uništava posljednjeg dana tekuće školske godine.
(5) Uništavanje evidencije vrši imenovana osoba iz člana 7. stav (3) ovog pravilnika, o čemu sačinjava zapisnik koji dostavlja direktoru škole u roku od tri dana.
(6) Direktor škole pismeno obavještava Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Ministarstvo) o ispunjenju obaveze iz stava (4) ovog člana najkasnije osam dana od dana uništavanja evidencije.
(7) Na početku svake nove školske godine škole štampaju novi evidencijski list iz člana 6. stav (1) ovog pravilnika.
(8) U evidencijskom listu upisuju se samo onaj učenik, bez obzira na razred i odjeljenje, kod kojeg je po uvjerenju nastavnika, ali prema stručnoj procjeni stručne službe škole, primijećeno ponašanje iz Liste faktora rizika. Učenici kod kojih nije primijećeno ponašanje iz Liste faktora rizika ne upisuju se u Obrazac iz člana 6. stav (2) ovog pravilnika.

Član 9.

(Obavezno stručno usavršavanje nastavnika i stručnih saradnika škole)

- (1) U skladu sa Programom obveznog stručnog usavršavanja, propisanim Pravilnikom o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana, Ministarstvo će pripremiti stručni materijal za obuku nastavnika i stručnih saradnika, o svim oblicima neprihvativih ponašanja, ali i ostalim rizičnim ponašanjima koja se pojavljuju u školama, a koja ugrožavaju najbolji interes učenika.
(2) Ostala ponašanja koja nisu predviđena u "Listi faktora rizika" iz člana 6. ovog pravilnika, a za koje nastavnik procijeni da ugrožavaju najbolji interes učenika, prijavljuju se stručnoj službi škole bez unosa u evidenciju iz člana 4. ovog pravilnika.
(3) Stručna služba škole će na osnovu detaljne analize odlučiti o svakoj prijavi iz stava (2) ovog člana, a u skladu sa strukovnim standardima i principom najboljeg interesa učenika.
(4) Stručna služba škole je dužna i za ponašanja iz stava (2) ovog člana predložiti izradu "Individualnog plana podrške" ili "Individualnog plana brige" u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana, ukoliko procijeni da je to neophodno i u najboljem interesu učenika.

Član 10.

(Zaštita ličnih podataka)

- (1) Na pitanja prikupljanja, obrade i davanja ličnih podataka sadržanih u evidenciji, koja se vodi saglasno odredbama ovog pravilnika, primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11).
(2) Lični podaci učenika sadržani u evidenciji predstavljaju službenu tajnu.
(3) Svako postupanje sa podacima učenika iz evidencije provodi se u svrhu vodenja evidencija, kako je to utvrđeno ovim pravilnikom i Zakonom, te radi provođenja Zakonom utvrđenih ciljeva i načela osnovnog odgoja i obrazovanja, i u druge svrhe se ne može koristiti.
(4) Dužnost čuvanja tajnosti podataka iz evidencije, škola, odnosno odgovorna osoba stručne službe škole može biti oslobođena samo ako je to zakonom propisano i ako je to u najboljem interesu učenika.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

(Prelazna odredba)

Sve osnovne škole na području Kantona Sarajevo dužne su uskladiti svoje akte i rad sa odredbama ovog pravilnika u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 12.

(Završna odredba)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 11/03-38-17464/19

08. jula 2019. godine

Sarajevo

Ministrica

Mr. Zineta Bogunić, s. r.

PRILOG 1.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za obrazovanje,
nauku i mlade

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за образовање,
науку и младе

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education, Science and Youth

Evidencijski list

Škola:

**RANO PREPOZNAVANJE FAKTORA RIZIKA I ZAŠTITA DJECE
OD NEPRIHVATLJIVOG OBLIKA PONAŠANJA**

Neprihvatljivi oblici ponašanja	
1	učenik/učenica je prkosan/prkosna i u konstantnom otporu prema školskim pravilima
2	učenik/učenica konstantno (nopravljano) izostaje sa nastavc
3	učenik/učenica je nasilan/nasilna (verbalno, fizički i relacijski) prema vršnjacima
4	učenik/učenica ugrožava vršnjake (... ili druge osobe) u digitalnom okruženju (cyber prostoru..)
5	učenik/učenica pasivno svjedoči i snima nasilje (među vršnjacima)
6	učenik/učenica se fizički sukobljava sa nastavnikom/icom
7	učenik/učenica vrlo često za svojo loše postupke optužuje druge (neutralizacija ..)
8	učenik/učenica je sklon(a) samopovrijedivanju (autoagresija..)
9	učenik/učenica pokazuje jake izljeve bijesa pri minimalnim podražajima
10	učenik/učenica konstantno krši pravila škole
11	učenik/učenica inicira i/ili učestvuje u tučnjavama
12	učenik/učenica namjerno uništava javno dobro u i oko škole
13	učenik/učenica u školi prisvaja tuđe stvari
14	učenik/učenica konzumira cigarete i/ili alkohol
15	učenik/učenica konzumira drogu
16	učenik/učenica, (za vrijeme nastave), provodi vrijeme u kafićima ili kladionicama

SLUŽBENE NOVINE
KANTONA SARAJEVO

Četvrtak, 18. jula 2019.

Broj 29 – Strana 11

17	učenik/učenica u školu unosi opasne predmete kojima može povrijediti vršnjake
18	učenik/učenica skita i/ili prosjači
19	učenik/učenica iznosi ksenofobne stavove i/ili upražnjava govor mržnje
20	Nešto drugo što nije navedeno u popisu a tiče se ostvarenja principa najboljeg interesa djeteta –upisati

Obrazac za evidentiranje primjećenog ponašanja**ISKLJUČIVO POPUNJAVA STRUČNA SLUŽBA ŠKOLE**

Prezime i ime učenika	Primjećeno ponašanje (iz liste ponašanja - upisati)
<hr/> <hr/>	<u>Upisati:</u>
	Ime i prezime nastavnika koji je primjetio: _____ Datum: ___ / ___ / ___ ;
<hr/> <hr/>	<u>Upisati:</u>
	Ime i prezime nastavnika koji je primjetio: _____ Datum: ___ / ___ / ___ ;

PRILOG 2.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za obrazovanje,
nauku i mlade

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за образовање,
науку и младе

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry for Education, Science and Youth

Opis primjećenih ponašanja iz Evidencije

Neprihvatljivo ponašanje	
Primjećeno ponašanje	Detaljan opis i pojašnjenje za eventualnu cvedenciju primjećenog ponašanja
<u>Učenik/učenica je prkosan/prkosna i u konstantnom otporu prema školskim pravilima</u>	Učenik/ca na većini časova i u vannastavnim aktivnostima pokazuje bunt prema pravilima.
<u>Učenik/učenica konstantno izostaje sa nastave</u>	Ovaj indikator se odnosi na bježanje učenika/ce sa časova, kao i stalno odsustvo sa nastave za koje roditelji nemaju adekvatna opravdanja koja su u skladu sa školskim pravilnikom.
<u>Učenik/učenica je nasilan/nasilna (verbalno, fizički i relacijski) prema vršnjacima</u>	Ukoliko primijetite elemente verbalnog, fizičkog ili relacijskog nasilja učenika/ce prema vršnjacima, odnosno ponašanja sa namjerom da se nekome od vršnjaka nanesu emocijalna ili fizička povreda, ubilježite ovaj indikator, čak i ako je primjećeno nasilno ponašanje dijete manifestovalo samo jednom. Na primjer, ukoliko učenik/ca namjerno udari drugo dijete, isključuje ga iz grupe vrijedna vršnjaku, ubilježite indikator (uključujući i ponašanja na Internetu, npr. vrijedanje na društvenim mrežama ili isključivanje iz grupe).
<u>Učenik/učenica ugrožava vršnjake (ili druge osobe) u digitalnom okruženju (cyber prostoru..)</u>	Učenik/ca putem interneta (Facebook, Viber, Instagram, itd) kontinuirano šalje uznenirajuće sadržaje, vrijeda, hakira u tuđe profile, isključuje iz grupe, dogovara tuče, širi glasine, postavlja kompromitirajuće fotografije sa namjerom da nanese štetu svojim vršnjacima ili drugim osobama.
<u>Učenik/učenica pasivno svjedoči i snima nasilje (među vršnjacima)</u>	Učenik/ca koristi mobitel kako bi snimio/la nasilje među vršnjacima ili svojim prisustvom podstiče nasilje među učenicima i ne reaguje niti prijavljuje nasilje nastavnicima i stručnoj službi škole.
<u>Učenik/učenica se fizički sukobljava sa nastavnikom/icom</u>	Učenik/ca ispoljava fizičku agresivnost prema nastavnicima.
<u>Učenik/učenica vrlo često za svoje loše postupke optužuje druge</u>	Učenik/ca smatra da je uvijek neko drugi kriv.

S L U Ž B E N E N O V I N E
KANTONA SARAJEVO

Četvrtak, 18. jula 2019.

Broj 29 – Strana 15

<u>Učenik/učenica je sklon(a) samopovrijedivanju</u>	Ukoliko primjećujete da dijete udara glavom ili tijelom o zid, grize ruke, baca se na pod namjerno, na rukama ima oziljke od rockanja ili bušenja kože određenim oštrim predmetima, označite ovaj indikator.
<u>Učenik/učenica pokazuje jake izljeve bijesa pri minimalnim podražajima</u>	Učenik/ca pokazuje izrazite bijesne reakcije u situacijama koje doživljava kao frustraciju (npr. kada ne može prvi da stoji u redu ili kada mu vršnjaci uzmu bez pitanja stvari sa stola).
<u>Učenik/učenica konstantno krši pravila škole</u>	Ukoliko učenik/ca i pored opominjanja nastavnika, kontinuirano krši školska pravila, ubilježite ovaj indikator.
<u>Učenik/učenica inicira i/ili učestvuje u tučnjavama</u>	Učenik/ca inicira i/ili učestvuje u tučama sa svojim vršnjacima iz iste ili druge škole, ili generalno inicira i učestvuje u tučama u i/ili izvan škole.
<u>Učenik/učenica namjerno uništava javno dobro u i oko škole</u>	Npr. učenik/ca razbije školski prozor, crta sprejem po školskoj fasadi.
<u>Učenik/učenica u školi prisvaja tuđe stvari</u>	Ukoliko primjetite da je učenik/ca sklon/a prisvojiti stvari vršnjaka ili nastavnika, ubilježite ovaj indikator.
<u>Učenik/učenica konzumira cigarete i/ili alkohol</u>	Ukoliko ste primijetili ovakvo ponašanje ili sumnjate da dijete konzumira neku od navedenih psihoaktivnih supstanci u okviru škole, školskog dvorišta ili van škole, ubilježite ovaj indikator.
<u>Učenik/učenica konzumira drogu</u>	Ukoliko ste primijetili ovakvo ponašanje ili sumnjate da dijete konzumira drogu u okviru škole, školskog dvorišta ili van škole, ubilježite ovaj indikator.

SLUŽBENE NOVINE
KANTONA SARAJEVO

Broj 29 – Strana 16

Četvrtak, 18. jula 2019.

<u>Učenik/učenica, za vrijeme nastave, provodi vrijeme u kaficima ili kladionicama</u>	Sam/a ili u prisustvu vršnjaka ili drugih odraslih osoba.
<u>Učenik/učenica u školu unosi opasne predmete kojima može povrijediti vršnjake</u>	Odnosi se na bilo koji opasan predmet koji nije školski pribor.
<u>Učenik/učenica skita i/ili prosjači</u>	Ukoliko učenik/ca skita i prosjači za vrijeme nastave ili nakon nastave sam/a ili sa roditeljima, ubilježite ovaj indikator.
<u>Učenik/učenica iznosi ksenofobne stavove i/ili upražnjava govor mržnje</u>	Učenik/ca javno iznosi stavove kojima se širi, podstiče, promovira ili opravdava rasna mržnja, ksenofobija i drugi oblici mržnje zasnovane na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu agresivnim nacionalizmom i etnocentrizmom, diskriminacijom ili neprijateljstvom prema manjinama, drugom i drugačijem. Učenik/ca javno iznosi ideje ili teorije koje zagovaraju, promoviraju ili podstiču mržnju, diskriminaciju ili nasilje protiv osoba ili grupe osoba na osnovu rase, boje kože, nacionalnog ili etničkog porijekla, kao i religije.